

Nadir Nadi TV'nin 2 kanalında da konuktu

'Türkiye'nin geleceği pırıl pırıl'

Gazetemiz başyazarı Nadir Nadi ile televizyonun her iki kanalında da söyleşi yapıldı. Nadir Nadi, TV 2'de yayımlanan programda Türkiye'nin kültürel istikbalinin çok parlak olduğunu söyledi.

Kültür Servisi — 80 yaşına basan başyazarımız Nadir Nadi dün televizyonun iki kanalında yapılan röportajlarda konuştu. Atatürk ile ilgili anılarını da anlatan Nadir Nadi, "Uzak istikbale baktığım zaman pırıl pırıl bir Türkiye görüyorum" dedi. Nadir Nadi birinci kanaldaki röportajda keman çalmayı çok sevdiğini bir süre keman çaldı. İkinci kanalda ise Çetin Çeki'nin sunduğu "İyi Akşamlar" programında üç bölüm halinde ekrana geldi. Başyazarımız Nadir Nadi ile yapılan röportaj şöyle:

— Sayın Nadir Nadi, bu yıl TÜYAP İstanbul Kitap Fuarı'nın onur yazarı olarak seçildiniz. Ayrıca PEN Yazarlar Derneği de sizi onur üyeliğine seçti. Bu seçimler gerçekten onur verici olaylar. Bu konuda sizin değerlendirmenizi alabilir miyim?

NADİ — Fikrinize aynen iştirak ediyorum. Onur verici olaylar bunlar ve beni çok mutlu etti.

— Peki efendim size çok sorulduğundan yakındığınız bir soru var, izninizle bu soruyu sormak istiyorum. Gazetecilik ve yazarlık hayatınız nasıl başladı anlatır mısınız bize?

NADİ — Bunu cevaplandırmak çok güç. Çünkü kendimi bildim bileli ben gazeteci doğmuş gibiyimdir. Bildim bileli gazetecilik yaptım, yaparım, yaparak öğrendim ve hâlâ da yapıyorum; sonuna geldik artık.

— Sayın Nadir Nadi, yaşam öykünüze şöyle bir göz attığımızda, çocukluğunuzda babanız Ankara'da Yenigün Gazetesi'ni çıkarırken geçirdiğiniz dönem bir hayli

ilginç geliyor bize. Milli mücadele'nin Ankarası'nı, babanızı, bir ara Kayseri'ye taşınan Yenigün Gazetesi'ni bize anlatır mısınız?

NADİ — Gerçekten çok ilginç. Ankara'da oturuyorduk. Ankara'yı o zaman herkes biliyor, kasabaya benzer köy azmanıydı. Fakat ben, bizim ordunun mağlup olabileceğini aklıma getirmiyordum. 12 yaşındaydım. Babam o kadar komik bir adamdı ki şaşılacak şeydi yani. Şimdi buraya gelse, bu adam dünyayı mahveder dersiniz, hem de muhlis bir adamdı babam. Atatürk'ü bildiği için ona çocuk yaşında güvendiği için ben Kayseri'ye gidişi eğlenceye gidiyoruz zannettim.

— Efendim babanızın siz daha sekiz yaşında iken size keman derisi aldirmaya başladığını, ancak sizin kemani ve müziği bir türlü sevedemediğinizi, en azından bir süre için bir türlü sevedemediğinizi biliyoruz. Yıllarca sonra "Dostum Mozart" adlı kitabınızda size müziği ve kemani sevdiren olayı anlattınız. Bize de anlatır mısınız?

NADİ — Hakikaten sevmeydim müziği. Çocukum. 10-11 yaşında bir çocuk, hatta daha küçük. Annem beni zorla keman çalmaya götürdü. Do, re, mi, fa, sol, la... filan, çalamazdım, iyi sesler çıkaramazdım. Sonra Si Bemol Majör Sonatı...

— Berger diye bir hocanız vardı...

NADİ — Evet Berger. Çok muhterem bir zattı. O katiyyen talebelere kızmazdı. Bana öğretti bu işi. Ama çalmıyor, çalışmıyor derdi. Sonatın birinci kısmını pek anlayamadım. Çok da zordu. An-

dantesi daha kolaydı. Evet andantesine geldiğimiz zaman baktım birdenbire zevk veriyor, sanki beni uyandırıyor, bir ses geldi kulağıma. Hem çalışıyorum hem de dinliyorum. Müthiş sevdim, o zamandan beri başladım Mozart'ı sevmeye. Mozart dolayısıyla bütün müzisyenleri de sevdim.

— Yükseköğrenim için 1930'da Viyana'ya gittiğinizde sizi sonsuz bir kültür ve sanat birikimi karşıladı Avusturya'da. Bize o günlerin Viyanası'nı anlatmanız mümkün olabilir mi?

NADİ — Operaya giderdim mesela, konserlere giderdim, tiyatrolara giderdim. Böyle bir Viyana'yı. Bir nevi kasaba azmanı bir yerd.

— Peki Viyana'yı sever misiniz? En son ne zaman gördünüz Viyana'yı?

NADİ — Çok severim Viyana'yı. İlk defa 1930'da gittiğime göre o zamandan beri severim. Son gidişim de birkaç sene önce oldu.

— Sayın Nadir Nadi sizinle görüşmeye gelmeden müzik arşivimizde küçük bir araştırma yaptık ve Viyana görüntüleri ile bezenmiş üç Mozart parçası bulduk. Bunlardan birini Mozart'ın Köchel dizisi, 550, 40. Senfonisi'ni size armağan etmek istiyoruz. İzin verir misiniz?

NADİ — Hay hay, çok teşekkür ederim.

— Efendim ilk başyazarınız Cumhuriyet'te 1936'da yayımlandığına göre tam 52 yıldır başyazarlık yapıyorsunuz. Basınımızın en eski başyazarı sizsiniz. Çağdaş gazetecilik anlayışının temel ilkeleri neler olmalıdır?

NADİ — Temel ilkeleri hiçbir zaman değişmez. Temel ilkeler hakikatleri doğru göstermektir. Doğru göstermek, sapmamak ve objektif olmaktır.

— Efendim son elli yılda sizce Türk basını nasıl bir gelişme gös-

terdi?

NADİ — Genel olarak iyi bir gelişme göstermiştir. Genç arkadaşlar ellerinden geleni yapıyorlar. Yasaklar az hemen hemen yok gibi, tabii bu kendilerine bir sorumluluk getiriyor, özel bir sorumluluk getiriyor. Şahsi duygulara kapılmaksızın objektif olarak olayları anlatmak ve onları yorumlamak.

— Bu uzun gazetecilik yaşamınızda karşılaştığınız birçok devlet adamı, birçok ünlü politikacı, birçok ünlü sanatçı oldu, bunlardan hangilerinin veya hangisinin sizi etkilediğini söyleyebilir misiniz?

NADİ — Atatürk diyeceğim. Maalesef ben Atatürk'ü çok az gördüm. Hayatımda üç defa karşılaştım kendisiyle. Yakından hitap ettim: "Nasılın, iyi misin?" Gayet dikkatliydi, son görüşünde 'ben seni bir defa daha görmüştüm' dedi. At koşularına gitmişiz, o zaman şimdiki koşu yolunda hakem locası vardı, beni de çıkardı babam, Atatürk vardı yanında, yaveri vardı. Başka mebus çocukları vardı. Ben unutmamıştım Atatürk'ü ve benim için gayet tabiiydi unutmamak. Fakat onun hatırlaması çok şaşılacak bir şey, 'ben seni bir defa daha görmüştüm' dedi ve o sahneyi anlattı bana.

— Efendim ülkemizin geleceğine, özellikle kültürel açıdan nasıl bakıyorsunuz öğrenebilir miyiz?

NADİ — Ben her zaman uzak istikbalde parlak olacak derdim. Yakın istikbalde fırtınalardan geçeceğiz, geçtik, belki de daha geçeceğiz, fakat uzak istikbalde baktığım zaman pırıl pırıl bir Türkiye görüyorum.

— Efendim çok teşekkür ediyorsunuz, nice yıllara diyoruz.

Televizyonun birinci kanalında ise 20.00 haberlerinde ödül töreninden sonra başyazarımız Nadir Nadi'nin özgeçmiş yayımlandı ve TRT muhabiri Nurullah Kadrioğlu'nun yaptığı röportaja yer verildi. Nadir Nadi'ye sorulan sorular ve yanıtları şöyleydi:

— Efendim bu 50 yıla dönüp baktığınız zaman ben Yunus Nadi'nin oğlu olmasaydım, belki de gazeteci olmazdım diye hiç düşündüğünüz oldu mu?

NADİ — Evet. Kemancı olurdum diyorum. Kemancı olabileceğimi sanıyorum. Çok severim kemani. Sevdim daha doğrusu, evelden hiç sevmeydim, sonradan babamın gayreti ile alıştım kemani sevmeye. Ve sevdim çok sevdim.

— Biraz önce size bir ödül verildi. Birkaç cümle de bu ödül hakkındaki konuşur musunuz?

NADİ — Ödül beni çok mütehasis etti tabii. Ben layık değilim buna, ama işte ödülüdür, çok sevindim.

Nadir Nadi 80 Yaşında — 7. TÜYAP Kitap Fuarı'nın dünkü söyleşişi Nadir Nadi'ye ayrıldı. Büyük bir dinleyici topluluğunun katıldığı 'Nadir Nadi 80 Yaşında' konulu söyleşiye İlhan Selçuk ve Yaşar Kemal katıldı.

İlhan Selçuk ve Yaşar Kemal, Nadir Nadi'yi anlattı Çok yönlü kültür adamı

İlhan Selçuk: Nadir Nadi kimdir? Nadir Nadi bir yönetici, bir gazetecidir. Gezi notları, röportajları, başyazarlığı var. Bütün bu süreç içinde bir maratona da sürdürüyor. Bir kültür adamı, üstelik tek yönlü de değil.

Yaşar Kemal: Nadir Nadi gelişip gelen doğaya, yenilenen insanlığa inanmış, aklın gücünü, sağduyuyu, değişen dünyanın aydınlığını her zaman savunmuştur. İnsanlığın aşağılanmasına, ezilmesine, sömürülmesine karşı koymuştur.

Kültür Servisi — 7. TÜYAP Kitap Fuarı'nın dünkü söyleşişi Nadir Nadi'ye ayrıldı. TÜYAP Konferans Salonu'nda düzenlenen "Nadir Nadi 80 Yaşında" konulu söyleşiye İlhan Selçuk ve Yaşar Kemal konuşmacı olarak katıldılar.

Gazetemiz yazarlarından İlhan Selçuk, büyük bir dinleyici topluluğunun katıldığı söyleşi sırasında yaptığı konuşmada, "Nadir Nadi kimdir? Nadir Nadi bir gazetecidir. Gezi notları, röportajları, başyazarlığı var. Bütün bu süreç içinde bir maratona da sürdürüyor. Bir kültür adamı, üstelik tek yönlü de değil. "Dostum Mozart" gibi bir kitabı kazandırdı yayın dünyasına" dedi.

İlhan Selçuk, Nadir Nadi'nin her şeyi inceden incede düşündüğünü ve Cumhuriyet Gazetesi'nin onun kişiliği sayesinde firatın günlerden bugünlere kadar gelebildiğini bildirdi. Çeyrek yüzyıldır Cumhuriyet Gazetesi'nde çalıştığını belirten İlhan Selçuk, şöyle devam etti:

"Nadir Nadi, gazetesinde çalışan insanları sonuna kadar özgür bırakır. Şimdiye kadar hiçbir arkadaşına en küçük bir müdahalede bulunduğunu görmemişim. Bizim ülkede olunamayacak kadar hoşgörülü bir insandır. Aynı zamanda yürekli bir insandır. Ziverbey Köşkü'nde kaldığım sırada, Cumhuriyet Gazetesi baskı altındayken eski yazılarımı çıkartıp yeniden yayımladı ve bana hep destek oldu."

İlhan Selçuk daha sonra Nadir Nadi'nin gazeteciliğinden ve başyazarlığından söz etti. Nadir Nadi'nin her yazısında kendi

felsefesini ve bir kültür adamının kişiliğini yansıttığını söyledi. İlhan Selçuk, sözlerine devamla, "Nadir Nadi'nin yazıları dengeli, saydam, aklın ağır bastığı, fazla şatafatı olmayan yazılardır. Sade yazabilmek gerçekte büyük ustalık ister. Nadir Nadi, tarihin bu aşamasında kendi kişiliğiyle, Cumhuriyet'le, Türk devrimiyle, demokratik dünya görüşüyle çok tutarlı olarak sürdürmüştür yazılarını" dedi. İlhan Selçuk, başyazarımızın müziğe olan tutkusundan söz ederken de şöyle konuştu. "Başlangıçta klasik müzik tutkusu bana çok fantezi gibi geliyordu. Sonra zaman içerisinde şunu anladım. Babası, ona, henüz bir çocukken ve oldukça karışık bir dönemde bile müzik dersleri vermiş. Ona bu müzik tutkusunu nedeni sorunca bana, 'Ben Batı uygarlığını müzik sayesinde anlayabildim' dedi. Nadir Nadi'yi 80. yaş gününde yeterince anabildim mi biliyorum. Ancak Nadir Nadi'nin 80. yaş gününü büyük bir mutlulukla kutluyorum."

"Nadir Nadi 80 Yaşında" konulu söyleşide diğer konuşmayı ise Yaşar Kemal yaptı. Yaşar Kemal, Nadir Nadi'nin kişiliğinden söz ederken "Kişilikler biçim biçim, çeşit çeşittir. Sanatçı kişiliği, kültür adamı kişiliği, bilimadamı kişiliği, doğa adamı kişiliği... Bir de öncü kişilikler vardır. Devrimci kişilikler, inatçı kişilikler. Nadir Nadi ülkemizin öncü kişiliklerinden birisidir" dedi.

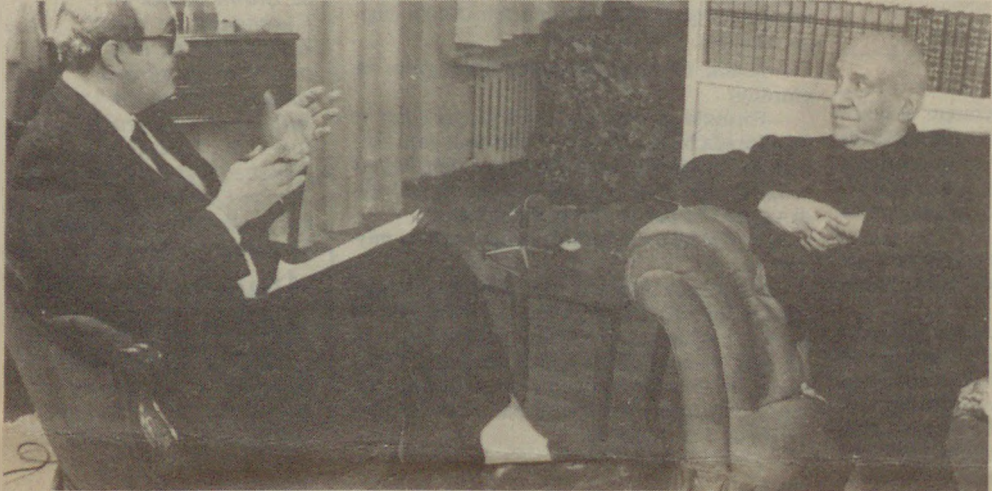
Yaşar Kemal, özgürlüklerin 70 yıldır çiğnendiği bir ülkede, elli yıldır düşüncelerini hiçbir özveriden kaçınmadan yazan bir

kişinin, insanlık için saygıdeğer bir kişilik olduğunu vurguladıktan sonra sözlerini şöyle sürdürdü: "Bizim ülkemiz gibi ülkelerde sağlam kişilikler zor yetişir. Bu ülkeler, kişiliklere, sağlam düşüncelere düşman ülkelerdir. Kişiliklere dayanamazlar. Ne yaparlar, ederler, bir kişiliği yıparlar. Azgelişmişlik yalnız ekonomik azgelişmişlik değildir, kişilikler yoksulluğudur da."

TÜYAP Kitap Fuarı Konferans Salonu'nda oldukça kalabalık bir dinleyici topluluğu karşısında sözlerine devam eden Yaşar Kemal, daha sonra Nadir Nadi'nin gelişmeler karşısındaki tutumundan söz etti. Yaşar Kemal şunları söyledi: "Doğamız, değişme ve gelişme üzerine kurulmuştur. Nadir Nadi gelişip gelen doğaya, yenilenen insanlığa inanmış, aklın gücünü, sağduyuyu, değişen dünyanın aydınlığını her zaman savunmuştur. İnsanlığın aşağılanmasına, ezilmesine, sömürülmesine karşı koymuştur. O, Mustafa Kemal kuşağının bir sonraki kuşağıdır. Sömürgecilere karşı düşünen kuşakları, Mustafa Kemal'i yaşamış, onların bu kutsal ülkelerine sonuna kadar bağlı kalmıştır."

Yaşar Kemal daha sonra Nadir Nadi'nin, Türk dilinin bağımsızlaşması ile ilgili çalışmalarını üzerinde durdu ve "O, Türk dilinin bağımsızlaşması, zenginleşmesi için elinden gelen her şeyi yapmıştır. Başında bulunduğu gazeteyi bir dil bayrağı yapmıştır" dedi.

Son olarak ülkelerin, ülke kültürlerinin sağlamlığının, önder kişilikler yetiştirebilmesine bağlı olduğunu belirten Yaşar Kemal sözlerini şöyle bitirdi: "Böyle kişilikler yetiştirmiş bir ülke, başı ne kadar belaya girerse girsin o ülkeden bugün olduğu gibi ne kadar umut kesilirse kesilsin, o ülkenin sonu aydınlıktır. Nadir Nadi'nin seksen yaşını kullarken ona uzun ömürler diler, ona seksen yaş onur beratını benim vermeme isteyenlere, bana bu dostluğu layık görenlere teşekkür ederim."

Nadir Nadi ve Çetin Çeki — Gazetemiz başyazarı Nadir Nadi, dün TV 2'de yayımlanan "İyi Akşamlar" programının konuğuydu. Başyazarımız, Çetin Çeki'nin yaptığı söyleşide Atatürk ile ilgili anılarını da anlattı.